

Exam. Code : 103204

Subject Code : 1130

B.A./B.Sc. Semester—IV

PUBLIC ADMINISTRATION

(Financial Administration)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—100

SECTION—A

Note :— Attempt any **SEVEN** questions. Each question carries 4 marks. Answer to each question should be in **10-15** sentences. The total weightage of this Section is **28**.

1. What do you mean by Financial Administration ?
2. What is Cut Motion ?
3. What do you mean by Vote on Account ?
4. Explain the functions of Committee on Public Undertakings.
5. Write composition of Public Accounts Committee.
6. Explain the term Performance Budgeting.
7. Explain the functions of Department of Finance in Punjab.
8. Explain four principles of Budget.
9. Write composition of Finance Commission.
10. Explain the nature of Financial Administration.

SECTION—B

Note :— Attempt **FOUR** questions in all, at least **ONE** from each Unit. Each question carries **18** marks. The total weightage of this Section is **72**.

UNIT—I

1. Discuss the objectives and principles of Financial Administration.
2. Critically examine the compositions, functions and role of Planning Commission.

UNIT—II

3. Define the Budget. Discuss the role of Budget as a tool of administration.
4. Critically examine the preparation of Budget in India.

UNIT—III

5. Critically examine the legislative control over Finance in India.
6. Discuss the features, merits and demerits of Zero Base Budgeting.

UNIT—IV

7. Discuss the organisation, functions and role of Ministry of Finance.
8. Critically examine the appointment, powers and role of CAG in India.

(PUNJABI VERSION)

ਭਾਗ—ਉ

ਨੋਟ :— ਕੋਈ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 10 ਤੋਂ 15 ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੀ ਕੁਲ ਵੇਟੇਜ 28 ਅੰਕ ਹੈ।

1. ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
2. ਕਟ ਮੋਸ਼ਨ ਕੀ ਹੈ?
3. ਵੋਟ ਐਨ ਅਕਾਉਂਟ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
4. ਜਨਤਕ ਉਪਕ੍ਰਮਾ ਉਪਨ ਸਮਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
5. ਜਨਤਕ ਲੇਖਾ ਸਮਿਤੀ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਲਿਖੋ।
6. ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਬੱਜਟ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
7. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
8. ਬੱਜਟ ਦੇ ਚਾਰ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
9. ਵਿੱਤ ਆਯੋਗ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਲਿਖੋ।
10. ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣਕੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 18 ਅੰਕ ਹਨ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੀ ਕੁਲ ਵੇਟੇਜ 72 ਅੰਕ ਹੈ।

ਯੂਨਿਟ—I

1. ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

2. ਯੋਜਨਾ ਆਯੋਗ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ, ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—II

3. ਫ਼ਸਲਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਉਪਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਜਟ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੱਜਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—III

5. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ ਉੱਪਰ ਵਿਧਾਈ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।
6. ਜੀਰੋ ਬੇਸ ਬਜਟਿੰਗ ਦੇ ਲਫ਼ਣ, ਗੁਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—IV

7. ਵਿੱਤ ਮੰਤ੍ਰਾਲੇ ਦੇ ਸੰਗਠਨ, ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੈਗ (CAG) ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਸਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।

(HINDI VERSION)

भाग—क

नोट :— कोई सात प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न के 4 अंक हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 10 से 15 वाक्यों में दीजिए। इस भाग की कुल वेटेज 28 अंक हैं।

1. वित्तीय प्रशासन से आपका क्या अभिप्राय है ?

2. कट मोशन क्या है ?
3. वोट एन अकाउंट से आपका क्या अभिप्राय है ?
4. सार्वजनिक उपक्रमों पर समिति के कार्यों की व्याख्या करो।
5. सार्वजनिक लेखा समिति की संरचना लिखें।
6. प्रदर्शन बजट शब्द की व्याख्या करो।
7. पंजाब में वित्त विभाग के कार्यों की व्याख्या करो।
8. बजट के चार सिद्धांतों की व्याख्या करो।
9. वित्तीय आयोग की संरचना लिखो।
10. वित्तीय प्रशासन की प्रकृति की व्याख्या करो।

भाग—ख

नोट :—प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न चुनकर कुल चार प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न के 15 अंक हैं। इस भाग की कुल वेटेज 72 अंक हैं।

यूनिट—I

1. वित्तीय प्रशासन के उद्देश्यों तथा सिद्धांतों की चर्चा करें।
2. योजना आयोग की संरचना, कार्यों तथा भूमिका का आलोचनात्मक परीक्षण करो।

यूनिट—II

3. बजट को परिभाषित करो। प्रशासन के उपकरण के रूप में बजट की भूमिका की चर्चा करो।
4. भारत में बजट की तैयारी का आलोचनात्मक परीक्षण करो।

यूनिट—III

5. भारत में वित्त पर विधायी नियंत्रण का आलोचनात्मक परीक्षण करो।
6. जीरो बेस बजटिंग के लक्षण, गुण तथा दोषों की चर्चा करो।

यूनिट—IV

7. वित्त मंत्रालय के संगठन, कार्य तथा भूमिका की चर्चा करो।
8. भारत में कैग (CAG) की नियुक्ति, शक्तियों और भूमिका का आलोचनात्मक परीक्षण करो।